

Türkiye enerji tüketiminde hangi ülkelere benzer?

ÖZET:

Uluslararası kurumlardan gelenler Türkiye'yi yıllarca Latin Amerika'ya benzetirken, Türkiye de kendini "Çin'den sonra en yüksek talep artış oranına sahip ülke" olarak tanıtmaktadır. Elektrik talep tahminlerinde yıllarca Akdeniz ülkelerine benzediği üzerine tezler yazıldı. Diğer taraftan da Türkiye OECD'nin ve IEA'nın kurucu üyelerindedir. Bir ülke farklı alanlarda bir çok diğer ülke ve bölgeye benzeyebilir, farklı karakteristikler gösterebilir. Üretim tarafında dengeli bir portföyü olan, güneşte üretimi hızla artan, rüzgarda Avrupa dereceleri olan bir Türkiye'nin enerji tüketim gelişiminin hangi ülkelere benzediği bu analizin konusudur.

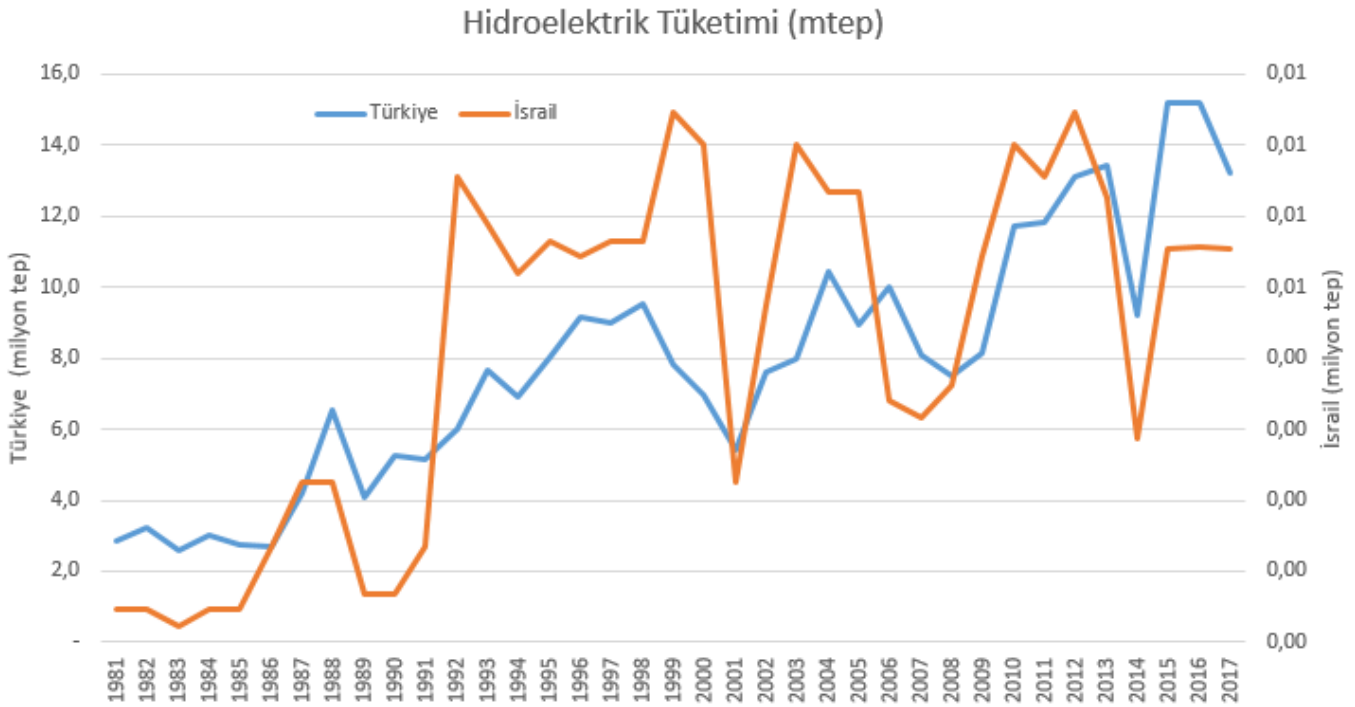
YÖNTEM:

BP Enerji İstatistikleri Excel dosyası alınarak buradan alınan birincil enerji, petrol, doğalgaz, kömür, elektrik, kömürden elektrik, doğalgazdan elektrik, hidroelektrik ve emisyon rakamları R üzerinde yazılmış bir kod ile kıyaslandı. Tarihsel süreç olarak tüm veri setine, son 10 yıla ve son 5 yıla özellikle bakıldı. Yazılımın tasarımından dolayı tüm ülke ve bölgeler birbiriyle kıyaslanmış oldu, fakat bunların içinden sadece Türkiye kısmı alındı. Toplu sonuçlar ayrı bir çalışmada yayınlanacaktır.

ANALİZ

Tüm veri havuzları içinde Türkiye ile yakınsayan ülkeler içinde en az ilişki grubu doğalgazdan elektrik üretiminde sonra hidroelektrik, sonra da birincil kömür tüketiminde görüldü. Yani bu 3 temel tüketimde ülkeler arası benzerlikler daha düşüktür. Elektrik ve birincil enerji tüketiminde ise ülkeler birbirine daha çok benzemektedirler.

En az benzerliğin olduğu hidroelektrik üretiminde Türkiye'nin yakın dönemde en çok İsrail'deki hidroelektrik üretimi ile benzeştiği görüldü. Bu şaşırtıcı sonuç tüm çalışmanın tekrar değerlendirilmesiyle sonuçlandı. Çünkü İsrail'in hidro tüketiminde veriler "^" olarak görülmekte, sadece üzerine tıklanınca çok küçük değerler görülmekteydi. Türkiye'nin 2017'de 58,4 TWh hidroelektrik üretimine karşılık, İsrail'inki sadece 0,024 TWh'di. Fakat eğilimler yakın mıydı? Bunun için hazırlanan grafik aşağıdadır.

Veriler elektrik yerine yerine milyon ton eşdeğer petrol mtep olarak alındı. 1 mtep ise 12 TWh'e denk gelmektedir. Ülkelerin karşısındaki rakamlar ise ilinti oranlarıdır. Türkiye elektrik tüketiminde uzun yıllar içinde en çok Dünya geneline benzemektedir. Fakat son 5 yılda elektrik tüketimi en çok Çin, Asya Pasifik ve Dünya'ya benzemektedir.

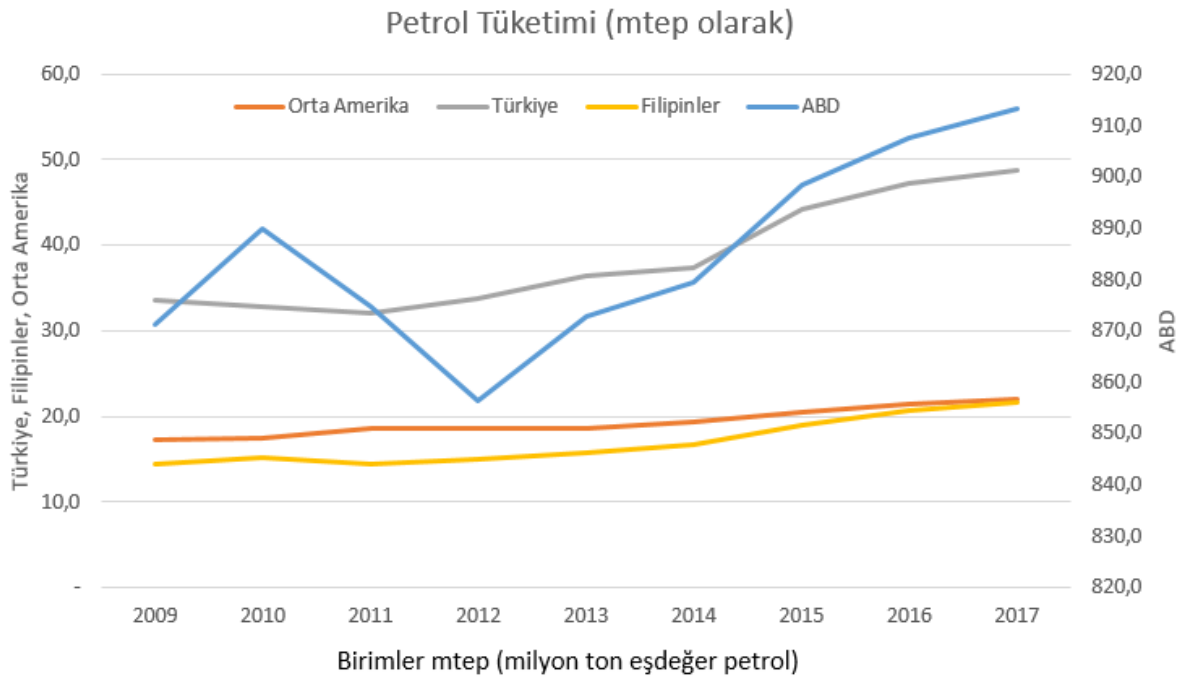
Son 5 yıl	
Türkiye	1
Çin	0,998
Asya Pasifik	0,997
Dünya	0,996

Emisyonda ise yine son 5 yılda Türkiye OECD dışı ülkeler, Asya Pasifik'le yakınlaşmaktadır.

Son yıllarda hızla artan petrol talebinde ise Türkiye en çok ABD'ye benzemektedir.

Son 5 yıl	
Türkiye	1
ABD	0,997
Filipinler	0,993
Diğer Kuzey Amerika	0,992
Orta Amerika	0,990
Singapur	0,986

Bu sonuç da şaşırtıcı olduğundan şekillendirmekte fayda vardır. Çünkü her daim yüksek petrol fiyatlarından şikayetin olduğu bir ülkede bu yüksek artış oranı düşündürücüdür.

SONUÇ:

Türkiye enerji talebi orta-uzun ve kısa vadede büyümesi yüksek ülkelerinkine benzemektedir. Yani enerji talebi çok dinamik ve hareketlidir. Türkiye'nin enerji tüketiminde Latin Amerika'ya benzerliği neredeyse kalmamıştır. Türkiye enerji tüketim göstergelerinde, son dönemde büyümenin itici gücü ve dünya ekonomisinde ağırlığını hissettiren Çin, Hindistan ve Asya Pasifik bölgesine benzer özellikler göstermektedir.

Görüşler, hatalar sadece yazara ait olup, başka hiçbir kurum, kuruluş veya oluşuma atfedilemezler.